

Norges Miljøvernforbund

Postboks 593

5806 BERGEN

Øst Politidistrikt

Pb 3390

1402 Ski

Ved Jurist Elisabeth Rastad

Kopi; Statsadvokatene i Oslo Akershus

Oslo , 1 august 2019

Klage på henleggelse – del 1

Norges Miljøvernforbund(NMF) krever at

1. Saken gjenopptas umiddelbart
2. Formidling av straffbare funn offentliggjøres snarest
3. At etterforskning utvides til også å omfatte Dynea Industrier sine miljøkriminelle handlinger på 70-80 tallet
4. Skedmo kommune ilegges en foretaksbot på 2 millioner kroner – 2 000 000 ,- kroner.

Sak ; Norges Miljøvernforbund sin anmeldelse av Skedsmo kommune datert 26 februar 2018.

Deres referanse 14379417 7881/18-202

I Brev av 22 juli 2019 fra Øst politidistrikt fremgår det at vår anmeldelse av Skedsmo kommune er henlagt fordi **foretaksstraff ikke ansees hensiktsmessig.**

Henleggelsesbrevet er datert 22 juli 2019 og sendt vårt hovedkontor i Bergen. Brevet er ikke registrert eller lest av NMF sine folk grunnet avvikling av ferie. NMF mener politiet må ta hensyn til at henleggelse med klagefrist utsendt i ferieavviklingen vil redusere parters rettssikkerhet ifht muligheten til å overholde klagefrist. NMF mener det er kritikkverdig at denne saken med sin betydelige alvorlighetsgrad får en «avgjørelse» under en ferieavvikling.

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982
Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00
Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA
Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

Det er i mail fra u.t. Til jurist i saken av 31 juli 2019 bedt om at klagefristen regnes fra den dato, dvs 31 juli 2019, NMF ble kjent med henleggelsen.

Kjennskapet skjedde via en journalist i en lokalavis som hadde vært i Skedsmo kommune sin postjournal. **NMF hevder dermed at klagefristen må være 21 august kl 2400. Dette er idag 1. august 2019 ikke imøtekommet da ansvarlige ved Øst Politidistrikt er i ferie. NMF forventer en avklaring i.l.a. 5 .august 2019 på frist for klageadgang. Dette sett ifht disposisjon av andre ressurser i NMF.**

NMF er idag 1 august 2019 via mail fra førstekonsulent Marianne Madsen blitt underrettet om at klage kan sendes nå og begrunnelsen for klage kan sendes senere. Da forutsetter NMF at dato for begrunnelse formidles til u.t. Via mail ; jan.hugo@nmf.no med referanse til pkt om frist for klageadgang.

Herværende dokument er da å betrakte som en innledende klage på henleggelsen(del 1). Dog mangler NMF substans i henleggelsen da Øst Politidistrikt ikke er tilgjengelig før etter 5 august 2019.

NMF sin hovedsaksbehandler på saken, Jan-Hugo Holten er i ferie 5-15 august, i utlandet, og vil derfor ikke kunne kontakte Øst politidistrikt på en tilfredsstillende måte før den 16 august 2019. Tidligst. NMF vil derfor ila 16-18. august 2019 ferdigstille klagen **med en begrunnelse.** Det fordrer bla.. at Øst politidistrikt redegjør mer for bakgrunnen for henleggelsen utover det som fremgår av underretningsbrevet av 22 juli 2019. **Denne redegjørelsen må frembringes av Øst politidistrikt innen 15 august 2019 kl 2400.**

Skulle Øst Politidistrikt avvise klagefrist 21 august 2019 og forholde seg til utsendt brev 22 juli + postgang og regne tre uker fra 25 juli og sette en frist media august, skal herværende dokument ansees som endelig klage. Det vil da vurderes om det skal utarbeides ett tillegg til denne i perioden 5-15 august på bakgrunn av en eventuell redegjørelse fra Øst Politidistrikt på hvorfor anmeldelsen er henlagt.

Det har idag 1 august 2019 ikke vært mulig å få avklart klagefristen i saken. Dette finner NMF svært kritikkverdig med sakens bakgrunn i minne, gunnlaget for henleggelsen samt at Øst Politi ikke er tilgjengelig hverken for NMF eller presse.

Begrunnelsen for NMF sin klage på henleggelsen – innledende del - utvidelse av anmeldelsen til å omfatte Dynea Industrier.

Anmeldelsen av 26 februar 2018

Innledningsvis vil NMF anføre vår anmeldelse av 26 februar 2018 av Skedsmo kommune på bakgrunn av §§ i **Straffeloven, Folkehelsesloven** og

Forurensningsloven som hovedgrunnlaget for ansvarliggjøring av en part i saken vedrørende de alvorlige helseskader og plager en rekke mennesker er utsatt for i Brånåsdalen. **Det er i la 2018 og 2019 dokumentert alvorlig psykisk og fysisk skade på mennesker i området Brånåsdalen.** Omfanget av denne skaden mener NMF skriver seg mange år tilbake.

Dynea Industrier sin giftdumping ikke tatt tak i av kommunen eller politiet – bedriften må etterforskes.

Etter anmeldelsen 26 februar 2018 er det kommet mye informasjon bla via media, NMF og andre om hva som ble deponert på Brånåsdalen på 70 og 80 tallet. **Bla. kjemisk avfall fra Dynea Industrier.** Med godkjenning fra Skedsmo kommune den gang.

NMF mener bedriften må etterforskes for miljøkriminalitet tilbake i tid og at en bruker de føringer innen straffelovgivningen som nå er under iverksetting på alvorlige kriminelle forhold og **at det ikke skal være en foreldelsesfrist for visse forhold og forbrytelser. NMF mener at disse prinsippene bør gjelde i saken om Dynea industrier sin dumping da bedriften allerede den gang måtte vite at avfallet de dumpet ikke kunne deponeres som omsøkt og at det ville få store konsekvenser for almenheten.**

Vi vet at kommunen idag ikke har systematisert den informasjon som finnes på omfanget av dumping av kjemisk avfall fra Dynea Industrier. Denne historikken i saken er kommunen pliktig sette seg inn i i dagens situasjon. Det er også kommunens plikt å ta rede på hva som faktisk ligger begravet i deponiet. Det er kommunens plikt å ta konsekvensen av en praksis og deponering som skjedde tilbake i tid og som idag ikke ville vært mulig. Mao ta ansvar for miljøkriminalitet utført tidligere og ta ansvar for virkningene idag. **NMF anser kommunes vegring her som et klart brudd på de anførte lovhjemler og at kommunen kontinuerlig har brutt og bryter lovhjemlene ved å unnlate å gjøre de nødvendige tiltak for å beskytte egne innbyggere.**

Politisk ledelse i Skedsmo advart allerede 6. og 22. februar 2018 av NMF om helsefaren

Allerede februar 2018 i brev til kommunen om sanering av deponiet ble kommunen advart.
(vedlegg 1)

22 februar 2018 ba NMF Skedsmo kommune ved politisk leder Ordfører Flæten og kommunelege samt teknisk sjef Marøy i et møte på rådhuset om **at beboere som var utsatt måtte evakueres til trygge boliger umiddelbart. Dette ble ikke fulgt opp.** NMF opplevde ledelsen i kommunen som relativt uskikket til å håndtere situasjonen. Det medførte at NMF få uker senere i brev til sentrale miljømyndigheter ba om en bistand til å sanere deponiet. Bla. på finansieringsbiten. **Det hører med til historien at kommunen ikke har kontaktet sentrale myndigheter ifht bistand ifht sanering av deponiet.**

(vedlegg 2)

Situasjonen uendret idag - beboere lever i fare for kloakkeekspløsjoner, fortsatt helseskade psykisk og fysisk

Idag er situasjonen for beboere i området uendret og det er ikke tegn til at kommunen som ansvarlig myndighet vil gjøre grep som vil lette på situasjonen. NMF har etter anmeldelsen formidlet bekymring til både politiet og Brann og redning (NRBR) ifht eksplosjonsfare og det faktum at en kan få antent kloakk grunnet spredning av løsemidler i kloakken

(vedlegg 3).

Det er ved flere anledninger målt faretruende nivåer av gasser i kummer nær boliger i Brånåsdalen. **NMF må understreke og gjenta det faktum at et badetrom i en tidligere bolig gikk i luften og NMF kan ikke se at dette ikke skal skje igjen.**

NMF har på disse henvendelsene til Øst politidistrikt og NRBR ikke mottatt noe tilfredsstillende svar. Dette er alvorlig og NMF opplever at etatene ikke oppfyller sine plikter og at etatene medvirker til å legge til rette for skade på liv og helse.

All den tid 18 måneder er passert uten bedring i sakens grunnleggende utfordringer vil NMF karakterisere situasjonen som grovt forverret!!

Har politiet avdekket lovbrudd?

Henleggelsen av saken er begrunnet med at foretaksstraff ikke ansees som hensiktsmessig. I dette kan en få grunn til å anta at det ikke er bevisets stilling som er grunn til henleggelsen. Har politiet funnet at Skedsmo kommune har forbrutt seg ifht en eller flere av de anførte lovhjemler i NMF sin anmeldelse? Evt andre lovhjemler?

Dette er ikke formidlet pt. NMF vil derfor komme tilbake til dette forholdet i del 2 av vår klage. Det forventes at politiet underretter NMF om funn som er gjort.

Ikke hensiktsmessig med foretaksstraff!

NMF finner denne begrunnelsen umiddelbart svært søkt og kan ikke se noen forhold som skulle tilsi at Skedsmo kommune ikke skal kunne straffes.

NMF vil avvente redegjørelse fra politiet men vil antyde at en foretaksstraff i område

2 millioner kroner - 2 000 000 ,- kroner

er et minimum slik NMF vurderer det på bakgrunn av vår erfaring med lignende saker.

Norges Miljøvernforbund(NMF) krever at

- 1. saken gjenopptas umiddelbart**
- 2. formidling av straffbare funn offentliggjøres snarest**
- 3. At etterforskningen utvides til også å omfatte Dynea Industrier sine miljøkriminelle handlinger på 70 - 80 tallet**
- 4. Skedmo kommune ilegges en foretaksbot på 2 millioner kroner – 2 000 000 ,- kroner.**

Sak ; Norges Miljøvernforbund sin anmeldelse av Skedsmo kommune datert 26 februar 2018.

Deres referanse 14379417 7881/18-202

For
Norges Miljøvernforbund

Kurt W. Oddekalv
Leder

Jan-Hugo Holten
Regionansvarlig Østlandet og saksbehandler på Brånåsensaken

vedlegg 1 varselbrev til Skedsmo kommune

Norges Miljøvernforbund

Postboks 593

5806 BERGEN

Oslo-Bergen , 6 februar 2018

Skedsmo kommune

Pb 313

2001 Lillestrøm

Sak; Brånåsen avfalldeponi

Norges Miljøvernforbund(NMF) krever at Skedsmo kommune sterkt vurderer sanering av Brånåsen Spesialavfallsdeponi og at Skedsmo kommune starter planleggingen umiddelbart av hensyn til miljø og helse i kommunen.

NMF mener Skedsmo kommune ved sin lemfeldige forvaltning av eget deponi etter nedstenging i 1990/91 har brutt bestemmelsene både i Forurensningsloven, kommunehelseloven og intensjonene i ulike Avfallsforskrifter.

Det vises til rapport fra Norconsult utarbeidet for Skedsmo kommune datert 15 november 2017, «Brånåsen avfallsdeponi -undersøkelser av nedlagt deponi» Oppdragsnr.: 5171225 Dokumentnr.: 5171225-M1 Versjon: J03 utarbeidet av Norconsult.

Bakgrunn

Deponiet som ble etablert på tidlig 70 tallet (1970-91 driftsperiode) var etter det NMF forstår ment for husholdningsavfall. Det fremgår av rapporten at det er lagret både oljeavfall, tønner inneholdende avfallsstoffer fra kjemisk industri, bilvrak der både olje og drivstoff ikke var fjernet. (side 10 i rapporten) **Sitat fra side 10;** «Det er opplyst at det skal være deponert blant annet biler på deponiet. Motorene ble tatt ut, ellers ble bilene knust uten at drivstoff eller olje ble tappet av. Det ble også tatt imot mye industriavfall på tønner. Deler av avfallet kom fra Dynos kjemiske virksomhet på Lillestrøm. Der er ukjent hva disse tønnene inneholdt, men tidligere ansatte på deponiet opplyser at erfaring fra sprut viste at innholdet var helsefarlig og høyst sannsynlig giftig. Det var ikke krav til dokumentasjon eller rapportering av noen typer avfall i denne tidsperioden.

Deponiet mottok også ristgods og slam fra renseanlegget RA-2 som ble kjørt rett på fyllingen. RA-2 slammet inneholdt mye tungmetaller og andre giftstoffer og det var ikke tillatt å benytte slammet til jordforbedring. Etter hvert som slam ble tilført i større mengder på fyllingen utover 1970-tallet, ble det forsøkt ulike metoder for utlegging av slammet. Det viste seg vanskelig å blande søppel og slam, slik at slam etter hvert ble lagt lagvis med avfallet. I søknad om påslipp av sigevann til renseanlegg datert 18. desember 1975 er det påpekt at det viste seg at komprimering i fyllingsfronten var vanskelig på grunn av tilførsel av slam. **Sitat slutt**

NMF har grunn til å tro at det foreligger lite troverdig dokumentasjon på hva deponiet egentlig inneholder av farlige stoffer. Slik NMF vurderer det må Brånåsen deponi klassifiseres som et spesialavfallsdeponi og ikke som et vanlig deponi. Det er usedvanlig grovt, men dessverre ikke overraskende, at det ilt de siste 26-27 årene har vært mulig å få regulert for boliger enten på eller ved deponiet uten at ansvarlig eier og reguleringsmyndighet har tatt tak i historikken på Brånåsen deponiet.

Lovverket

I følge **kommunehelseloven** skal kommunen beskytte sine innbyggere så langt råd er. Intensjonen i denne loven er ettertrykkelig brutt da innbyggere allerede er, med stor sannsynlighet, eksponert for helseskadelige avgasser fra deponiet. NMF har ikke oversikt i form av rapportering på dette men vi mener det er god grunn til å tro at denne ensponeringen har foregått over lenger tid.

Forurensningsloven

Intensjonen i denne loven er at en plikter å unngå forurensning med mindre en søker om det og får en tillatelse. NMF har ikke fått informasjon som tyder på at det er søkt om utslippstillatelse for deponiet. NMF vurderer de utslipp som har vært fra deponiet i årevis som ulovlige og klart i strid med lovverkets virkeområde.

Norges Miljøvernforbund(NMF) krever at Skedsmo kommune sterkt vurderer sanering av Brånåsen Spesialavfallsdeponi og at Skedsmo kommune starter planlegging av sanering umiddelbart av hensyn til miljø og helse i kommunen.

NMF mener Skedsmo kommune ved sin lemfeldige forvaltning av eget deponi etter nedstenging i 1990/91 har brutt bestemmelsene både i Forurensningsloven, kommunehelseloven og intensjonene i ulike Avfallsforskrifter.

For
Norges Miljøvernforbund

Kurt W. Oddekav
Leder
Norges Miljøvernforbund

Saksbehandler
Jan-Hugo Holten

kopi
Fylkesmannen i Oslo Akershus ved miljø vernavdelingen
Folkehelseinstituttet
Miljø direktoratet

Vedlegg 2 brev til sentrale myndigheter

Norges Miljøvernforbund
Postboks 593,
5806 BERGEN

Oslo/Bergen , 6 mars 2018

Likelydende brev til ;

Miljødirektoratet
PB.5672
7485 Trondheim

Ved daglig leder Ellen Hambro

Miljøverndepartementet
Pb 8013 dep.,
0030 Oslo

Ved Statsråd Ola Elvestuen

kopi
Finansdepartementet
Pb 8008 dep.,
0030 Oslo

Ved Statsråd Siv Jensen

Sak; Avsluttede avfallsdeponier i Norge og eksisterende avfallsdeponier med utgangspunkt i saken Brånåsendeponi og sanering av dette

Norges Miljøvernforbund(NMF) krever at Miljøverndepartementet og Miljødirektoratet

- 1. utarbeider en strategiplan for å dokumentere nedlagte avfallsdeponier med en sentralt opprettet tiltaksliste mot forurensning og plan for eventuell nødvendig sanering**
- 2. Gjør Brånåsen avfalldeponi til pilotprosjekt for sanering via statlig del finansiering, minimum 80%, i samarbeid med den ansvarlige eier av deponiet, Skedsmo kommune.**

Videre kreves det at avslutning av deponier i drift forutsetter en kartlegging av innhold og fjerning av giftige stoffer samt innføring av tilstrekkelig oppsamling av avrenning før tildekking.

Det vises til samtale med Miljødirektoratet ved seksjonsleder grunnforurensning idag den 6 mars 2018. **Statssekretær Atle Hamar i miljøverndepartementet er orientert om saken.**

Norges Miljøvernforbund(NMF) ser det som viktig nå å utnytte det moment som er oppstått rundt Brånåsen saken og helsefare til å få sentrale miljømyndigheter på banen. NMF mener Brånåsen-deponiet må fjernes/saneres og at en fortløpende prosess må igangsettes der og enighet om finansiering må avklares. NMF mener staten må ta minimum 80% av kostnadene for at det skal være realisme i prosjektet med sanering.

Bakgrunn

Miljøvernforbundet har i brev av 6 februar 2018(se vedlegg) til Skedsmo kommune krev at kommunen sterkt vurderer sanering av deponiet av hensyn til beboere på og ved og den helseskade de allerede er påført. 26 februar 2018 politianmeldte Miljøvernforbundet Skedsmo kommune for diverse lovbrudd(se vedlegg).

Senere har Miljødirektoratet sammen med Multiconsult grovregnet kostnader(www.nrk.no) på sanering til **ca. en milliard**. NMF mener dette beløpet kan diskuteres avhengig av løsning.NMF er kjent med at nevnte konsultentselskap skal levere en rapport ila mars til kommunen.

Det er fylkesmennene ved miljøvernavdelingen som idag fører tilsyn med deponier i sitt fylke. Det er videre slik at disse avdelingene ikke har kjennskap til hva deponiene i sitt fylke inneholder av miljøskadelige stoffer og nedbrytingen av disse.

Norske avfallsdeponier og sentrale miljømyndigheter samt politisk nivå har alt for lenge, i mange tiår, brukt **ut av syne ut av sinn strategien** i fht vårt avfall og deponering av dette. Derfor har en fått tildekking,ofte med dårlig resultat. Et eksempel er Kollevågen på Askøy utenfor Bergen der gammelt deponiavfall gjentagende kommer til overflaten igjen etter tildekking.

Avfallsdeponiene i Norge er ofte etablert i ett tidsrom da kontrollen med hva som ble deponert var svært mangelfull og at en da idag opplever å ikke vite hva som eksakt befinner seg i grunnen. Dette er i seg selv en grunn til å undersøke mer av hensyn til fremtidige generasjoner samt faktisk også disponering av områdene tilstøtende deponiene i fremtiden.

Det er god grunn til å si at den svikten som lå til grunn fra kommuner og senere fylkesmenn og sentrale myndigheter i etableringen av deponier historisk sett **er blitt tatt videre i dagens håndtering av temaet fra Miljødirektoratet sin side**. Det finnes etter det Norges Miljøvernforbund erfarer ikke noen ambisjoner om å gjøre noe radikalt med deponiene i Norge utover at fylkesmennene gjør sitt beste for å føre ett minimumstilsyn med deponiene. Det finnes med andre ord ikke noen strategi fra Miljødirektoratet sin side hverken på det å få en bedre oversikt over innholdet i deponiet eller på hva en bør gjøre før ett deponi avsluttes i form av dokumentasjon.

Norges Miljøvernforbund(NMF) på avfall,deponi

Miljøvernforbundet har jobbet tungt faglig på avfall siden stiftelsen i 1993 både ifht økt grad av kildesortering, egne løsninger for bedrift skole og anlegg, egen avfallsplan for Bergen med egen deponiløsning i fjell(1996), mot brenning av avfall og saker rundt ulovlig deponi for farlig avfall. Det siste er Mjelstad deponi på Osterøy ett eksempel på og det faktum at eier BIR ble bøtelagt med 19,1 millioner kroner bl.a på bakgrunn av en

anmeldelse fra NMF.

Norges Miljøvernforbund(NMF) krever at Miljøverndepartementet og Miljødirektoratet

- 1. utarbeider en strategiplan for å dokumentere nedlagte avfallsdeponier med en sentralt opprettet tiltaksliste mot forurensning og plan for eventuell nødvendig sanering**
- 2. Gjør Brånåsen avfalldeponi til pilotprosjekt for sanering via statlig del finansiering, minimum 80%, i samarbeid med den ansvarlige eier av deponiet, Skedsmo kommune.**

Videre kreves det at avslutning av deponier i drift forutsetter en kartlegging av innhold og fjerning av giftige stoffer samt innføring av barrierer mot avrenning før tildekking.

For

Norges Miljøvernforbund

Kurt W. Oddekalv
Leder

Saksbehandler og Regionansv.Østlandet
Jan - Hugo Holten

Vedlegg 3 korrespondanse med NRBR

Per Kristian Knepe <Per.kristian.knepe@nrbr.no>

|ma 17.09.2018, 15:04

Hei.

Spørsmålene som du stiller i mailen til oss, vil ikke være naturlig for oss å svare på. Bakgrunnen for dette er at det er Skedsmo kommune som står som objekt eier på den hendelsen som er avdekket på Brånåsen. De har gjennom sin forvaltning gitt de tillatelser som skal til for å bygge og bo i område, og de er også premissleverandøren for hva som skal gjøres dersom uforutsette hendelser knyttet til bomiljø mm oppstår. Da står de fritt til å bruke oss eller andre for å svare ut spørsmål som stilles. Vi oppfordrer deg derfor til å rette spørsmålene du har til Skedsmo kommune.

Når det gjelder den akutte beredskapen knyttet til denne og tilsvarende saker, kan jeg på generelt grunnlag si at denne er ivaretatt, blant annet gjennom føringer i **Brann** og Eksplosjonsvernloven samt Dimensjoneringsforskriften.

Mvh

Arne Stadheim

brann- og redningssjef

Nedre Romerike brann- og redningsvesen IKS

Direktenummer: +47 975 63 865

www.nrbr.no

[Følg oss på Facebook](#)

[Følg Øst-110 sentral på twitter](#)

JH

Jan Hugo Holten

|fr 14.09.2018, 13:01

Nedre Romerike brann og redning

Det vises til sak om søppeldeponi bebygget. Videre presseoppslag vedrørende beboer Nina Evensen og forekomst av metan i kum høye verdier

Lokk byttes nå med tette lokk. 1Settes da gass under trykk? 2Konsekvens? 3 hva tenker dere om dette ifht fare for liv og helse? Hva gjør dere videre nå for å forebygge hendelser?

Vi har idag forsøkt komme i kontakt med miljø team politiet **Romerike** ifht vår anmeldelse av kommunen men og ifht hva de tenker rundt sikkerhet og om beboere er i fare.

Innholdet i deponiet er ukjent.

Mvh Jan-Hugo Holten

Norges Miljøvernforbund

Regionansvarlig Østlandet og

Sakansvarlig Brånåsen saken Skedsmo

47832285

Få [Outlook for Android](#)